

Hotad biologisk mångfald i odlingslandskapet

Trender, problem och lösningar

Vi inbjuder till en konferens om aktuella naturvårdsproblem i odlingslandskapet. Ett samarrangemang mellan Svenska Botaniska Föreningen (SBF), Sveriges Ornitologiska Förening (SOF), Sveriges Mykologiska Förening (SMF) och Sveriges Entomologiska Förening (SEF).

Tidpunkt: 14–15 november 2009

Plats: Sörängens folkhögskola, Nässjö

Program

Lördag den 14 november

10.00 – Registrering – kaffe

10.30 – Inledning

10.45 – *Har vi rätt förstått det gamla odlingslandskapet*

- ”Kaos och ordning” i markanvändningen och deras ekologiska betydelse – en historisk belysning. Exempel från bl.a. Sverige och Rumänien. – Urban Emanuelsson, Centrum för biologisk mångfald.

11.15 – *Trender under de senaste årtiondena – lägesbeskrivningar och prognoser för framtiden*

- Vad har hänt med fåglarna i odlingslandskapet? Monitoring (häckfågeltaxering), med reflektioner över nya rödlistan. – Ola Olsson, Lunds universitet.
- Hur står det till med sånglärkan i våra odlingslandskap. – Sören Eriksson, Hushållningssällskapet.
- Hur ser situationen ut för marklevande evertebrater i odlingslandskapet? – Håkan Ljungberg, ArtDatabanken.
- Betesmarkernas utveckling under de senaste årtiondena – inventeringsresultat och trender. – Martin Sjödahl, Jordbruksverket & Kill Persson, MiNa Miljö & Naturpedagogik och SMF.
- Effekterna av 50-trädsregeln – resultatet av en studie 2008. – Leif Andersson, Pro Natura och SBF.

- Avmaskningsmedlen och den koprofila faunan och fungan – vad har hänt? – Dan Christiansson, SVA & Håkan Ljungberg, ArtDatabanken.
- Vad vet vi om förekomsten av gamla och grova träd i odlingslandskapet? – Kjell Antonsson, Länsstyrelsen i Östergötlands län och SEF.
- Utvecklingen hos stor ögontröst och finsk ögontröst under de senaste årtiondena. – Ingvar Claesson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
- Artrikedomen hos svamp och kärlväxter i gräsvålar i ett svenskt och internationellt perspektiv. – Mathias Öster, Stockholms universitet.
- Hur ser hotbilden ut för svampfloran i södra Sveriges kulturpräglade skogar? – Johan Nitare, Skogsstyrelsen.

19.00 – Middag på Sörängens folkhögskola

Den missgynnade spindelörten *Thesium alpinum* är värdväxt för den starkt hotade spindelörtsskinnbaggen *Canthophorus impressus*. Vad kan vi göra för att rädda dem och deras livsmiljöer? Foto: Margareta Edqvist.

Söndag 15 november*08.30 – Skötselkonflikter*

- Man kan inte få allt på samma plats – något om skötsel- och målkonflikter. – Håkan Ljungberg, ArtDatabanken.
- Dårgräsfjäril och gullvivefjäril – exempel på dagfjärilar i träd- och buskrika marker. – Karl-Olof Bergman, Linköpings universitet.
- Var finns blommorna i dagens odlingslandskap? – Niklas Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län.

10.30 – Kunskapsbrister när det gäller att bedöma situationen för biologisk mångfald i odlingslandskapet

- Behövs ett landskapsperspektiv när vi skyddar biologisk mångfald i jordbrukslandskapet? – Henrik Smith, Lunds universitet.

11.15 – Håller andra markanvändningar på att ta över odlingslandskapets roll som leverantör av lämpliga habitat (vägkanter, kraftledningsgator, täkter, militära övningsfält, tätorternas grönområden)? Hur kan dessa anpassas så att de blir mer funktionella för den hotade biologiska mångfalden?

- Mikrohabitatet – skalproblem och hållbarhet över tid. – Mikael Svensson, ArtDatabanken.

13.00 – Vad betyder ökningen av arealen ekologiskt odlad mark för den biologiska mångfalden?

- Inledning samt några punkter om vad som är viktigt för den biologiska mångfalden vid ekologisk odling. – Olof Janson, SBF.
- Biologisk mångfald i ekologisk odling. – Jan Bengtsson, SLU.

13.45 – Positiva exempel för att bemöta hoten mot den biologiska mångfalden i odlingslandskapet

- Presentation av projektet ”Fågelskådare och jordbrukare i samverkan”. – Sönke Eggers, SLU och SOF.
- Insamling av förekomstdata för hotade kärllväxter genom ”floraväxteriet”. – Margareta Edqvist, SBF.
- Åtgärdsprogrammet för hotade ängssvampar. – Kill Persson, MiNa Miljö & Naturpedagogik och SMF.

15.30 – Vilka är de lämpligaste uppgifterna för de ideella föreningarna?

- Paneldiskussion med företrädare för föreningarna.

*16.30 – Avslutning***Praktisk information**

Konferensen är gratis och inkluderar lunch och fika båda dagarna. Resa till och från Näs-sjö samt logi bekostas och ordnar deltagarna

själva. Kostnaden för middagen på Sörängens folkhögskola (140 kr exkl. dryck) betalas av deltagaren.

Logiförslag

- Lövhults vandrarhem (0380-51 82 03, www.lovhult.nu) med 40 bäddar – 170 kr per bädd. Endast någon km från Sörängens folkhögskola.
- Viebäcks Kursgård och Bed & Breakfast (0380-66 30 00, 076-281 20 60, www.vieback.nu) med 40 bäddar – prisexempel 295 kr per bädd, frukost ingår. Ligger 14 km från Näs-sjö.
- Hotell Högland (0380-131 00, www.hogland.com) med 104 rum – enkelrum 595–625 kr, dubbelrum från 990 kr. Frukost ingår. Ligger mitt emot järnvägsstationen men drygt en km från Sörängens folkhögskola.

Kommunikationer

Till Näs-sjö finns goda järnvägsförbindelser. Vi kommer att ordna med transporter vid tidpunkter då tåg anländer (lördag) eller avgår (söndag).

Till dem som anmält sig kommer vi att skicka ut information om busstider mellan järnvägsstationen och Sörängens folkhögskola, karta över folkhögskolans läge, slutligt program och deltagarlista.

Kontaktpersoner från de olika föreningarna

SBF: Leif Andersson (leif.andersson@pro-natura.net, 0506-143 01, 070-657 17 46), Anders Jacobson (anders.jacobson@artdata.slu.se, a_jacobson05@yahoo.se, 018-67 24 79, 0704-32 29 87). SOF: Anders Wirdheim (anders.w@ornitologerna.se, 035-375 76, 0705-13 75 76), SMF: Kill Persson (kill.persson@telia.com, 035-594 63, 070-321 62 22). SEF: Kjell Antonsson (kjell.antonsson@lansstyrelsen.se, 0143-211 07, 013-19 62 01).

Anmälan

Anmälan skickas till Margareta Edqvist (margareta.edqvist@telia.com) som även kan svara på praktiska frågor om konferensen. Du anmäler dig genom att skicka en e-post till Margareta med följande uppgifter: Namn, fullständig adress, telefon, mobiltelefon, resätt, samt om du önskar delta på middagen. Anmälan ska vara inne **senast den 26 oktober 2009**. Deltagarantalet är begränsat till hundra personer. Välkomna!